

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1669/2023
08.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Драгана Динић Јотић, адвокат из ..., против тужене „Banca Intesa“ ад Београд, коју заступа пуномоћник Далибор Манић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3967/22 од 09.12.2022. године, у седници одржаној 08.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3967/22 од 09.12.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 1910/13 од 02.06.2022. године, ставом првим изреке, поништено је као незаконито решење тужене број .. од 01.02.2013. године. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље и обавезана тужена да јој на име накнаде штете у висини изгубљене зараде за период од 02.02.2013. године до 28.10.2014. године, исплати појединачно наведене месечне новчане износе са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног износа до исплате (све ближе наведено и опредељено овим ставом изреке), док је одбијен део захтева од досуђеног до траженог износа накнаде штете услед изгубљене зараде за јануар 2014. године за износ од 12.103,62 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да на опредељене износе из става другог изреке ове пресуде за период од 02.02.2013. године до 28.10.2014. године, у корист тужиље уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и доприносе за случај незапослености НЗС. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 183.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка преко досуђеног износа до траженог износа за износ од 2.500,00

динара. Ставом шестим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка са законском затезном каматом.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3967/22 од 09.12.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом, усвајајућем делу става другог, ставу трећем, четвртом и шестом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговор на ревизију са захтевом за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Врховни суд је испитао побијену пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 ... 18/20, 10/23) и нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП јер је чињенично стање оно које је утврђено у првостепеном поступку. Супротно тврдњи ревидента, ревизијски суд сматра да је другостепени суд оценио све жалбене наводе који су од значаја за пресуђење ове парнице.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу код тужене на радном месту менаџер Центра за стамбене кредите у Сектору управљања продајом физичким лицима почев од 01.05.2010. године. Дана 18.01.2013. године тужилји је достављена понуда за закључење анекса уговора о раду уз коју је достављен анекс уговора о раду, али је тужиља одбила да потпише, односно одбила је да закључи анекс уговора о раду. У понуди за закључење анекса уговора о раду од 18.01.2013. године и у анексу уговора о раду наведено је да се тужиља распоређује на радно место саветника за стамбене кредите у канцеларији за стамбене кредите ..., због потребе процеса и организације рада. Остављен јој је рок за изјашњење и упозорена је на последице непотписивања анекса. Како у остављеном року од осам дана тужиља није потписала понуђени анекс уговора о раду, тужени је донео решење о отказу уговора о раду 01.02.2013. године сходно одредби члана 172. став 4. и члана 179. став 5. тачка 2. Закона о раду. Оспореним решењем о престанку радног односа од 01.02.2013. године, тужилји је престао радни однос код тужене због одбијања закључења анекса уговора о раду. Вештачењем је утврђена висина изгубљене зараде коју би тужиља остварила на радном месту менаџера центра за стамбене кредите.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев тужилје за поништај решења о престанку радног односа због непотписивања анекса уговора о раду. Ово из разлога што је тужилји 18.01.2013. године понуђено да закључи анекс уговора о раду којим се тужиља распоређује на радно место саветника за стамбене кредите у канцеларији за стамбене кредите ... због потребе процеса и организације рада, али ова чињеница сама по себи не подразумева

да је премештај био законит јер у понуди нису конкретно наведени разлози који су условили премештај тужиле. Имајући у виду да премештај запосленог на друго радно место може уследити само због потребе процеса и организације рада код послодавца, те да разлози потребе и процеса и организације рада морају бити наведени у понуди, што је у конкретном случају изостало, а ови разлози нису наведени ни у оспореном решењу о престинку радног односа. Из ових разлога нижестепени судови су оценили да тужени није испоштовао одредбу члана 172. став 1. Закона о раду, с обзиром да разлог за премештај тужиле на друго радно место због потребе процеса и организације рада сувише уопштен и из њега се не може закључити о каквој потреби у организацији или процесу рада је реч, с обзиром на то да исто није образложено.

Одредбом члана 171. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр.24/05...75/14) прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада ради премештаја на други одговарајући посао, због потреба процеса и организације рада. Чланом 172. истог закона, предвиђено је да уз анекс уговора о раду послодавац дужан да запосленом достави писмено обавештење које садржи разлоге за понуђени анекс уговора, рок у коме запослени треба да се изјасни који не може бити краћи од осам радних дана и правне последице које могу да настану непотписивањем анекса уговора (став 1), да ако запослени потпише анекс уговора у остављеном року, задржава право да пред надлежним судом оспорава законитост тог анекса (став 2), да запослени који одбије понуду анекса уговора у остављеном року, задржава право да у судском поступку поводом отказа уговора о раду у смислу члана 179. став 5. тачка 2. овог закона, оспорава законитост анекса уговора (став 3), да се сматра да је запослени одбио понуду анекса уговора ако не потпише уговор у року из става 1. овог члана (став 4).

Чланом 179. став 5. тачка 2. Закона о раду, прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако одбије закључење анекса уговора о раду у смислу члана 171. став 1. тачка 1-5 овог закона.

По оцени Врховног суда, правилно је побијаном одлуком поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду тужили, јер тужени приликом отказа уговора о раду није поступио у складу са одредбама члана 171. и 172. Закона о раду. Тужени је понудио тужили да закључи анекс уговора о раду и доставио понуду за измену уговорених услова рада и закључење анекса, али у њему нису образложени разлози због којих се тужили нуди премештај на друго радно место, односно нису наведени конкретни и образложени разлози за понуду и премештај тужиле на друго радно место. Послодавац је дужан да образложи које су то промене у процесу организације рада довеле до тога да се тужили понуди закључење анекса уговора о раду, ради премештаја на друго радно место, а што је у конкретном случају изостало, због чега није било места отказу уговора о раду тужили.

Имајући у виду изнето, неосновано се наводима ревизије указује да је у побијаној одлуци погрешно примењено материјално право. Ово стога што је сагласно члану 171. Закона о раду, премештање запосленог на друго радно место морало бити резултат стварне и реалне потребе процеса и организације рада туженог, а понуда односно обавештење за закључење анекса уговора о раду мора да садржи разлоге који су условили премештање запосленог на друго радно место. Ти разлози морају бити конкретизовани навођењем чињеница из којих произлази потреба процеса и

организација рада, при чему је нужно навести и чињенице које то премештање оправдавају. У конкретном случају тужени је навео да се тужила премешта на друго радно место због потребе процеса и организације рада, што представља једну уопштену формулацију без образложења тих разлога, како то правилно закључују нижестепени судови. Разлог за распоређивање мора бити саопштен тужили кроз понуду за закључење анекса уговора о раду у складу са наведеним нормама, при чему изостанак такве конкретизације чини решење о отказу уговора о раду донето по овом основу незаконитим. С обзиром на изнето, а супротно наводима ревизије, како понуда за премештај на друго радно место није садржала конкретне разлоге, не стоји да се тужени позвао на законски разлог за измену уговорених услова рада јер није навео које су то околности настале у процесу организације рада које су условиле премештај тужиле.

Такође, не стоје ни наводи ревизије да је у конкретном случају требало применити одредбу члана 191. став 5. Закона о раду јер би то довело до досуђивања накнаде штете у далеко мањем износу. Циљ накнаде предвиђене одредбом члана 191. став 5. Закона о раду је супституција враћања на рад, које враћање би свакако припало тужили као последица незаконитог отказа, али тужила такав захтев није поставила. Досуђена накнада штете у висини изгубљене зараде и доприноса за обавезно социјално осигурање за период од 02.02.2013. године до 28.10.2014. године је независна је од накнаде зараде којом се супституише реинтеграција. Стога је правилно примењена одредба члана 191. ставови 1, 2. и 3. ЗОР имајући у виду да је тужила успела у спору за поништај решења о отказу уговора о раду.

Осталим наводима ревизије понављају се жалбени разлози који су били предмет правилне и потпуне оцене другостепеног суда и оспорава утврђено чињенично стање, што није дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, имајући у виду његов исход

Са изложеног, а применом одредбе члана 414. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

Врховни суд је одбио захтев тужиле за накнаду трошкова одговора на ревизију с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић